

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 4.5.2005
KOM(2005) 189 končno

1992/0449 (COD)

**SPOROČILO KOMISIJE
EVROPSKEMU PARLAMENTU**

v skladu z drugim pododstavkom člena 251 (2) Pogodbe ES

o

skupnem stališču, ki ga je Svet sprejel za namen sprejetja Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o minimalnih zahtevah za varnost in zdravje v zvezi z izpostavljenostjo delavcev fizikalnim dejavnikom (optično sevanje) (19. posamezna direktiva v smislu člena 16(1) Direktive 89/391/EGS)

**SPOROČILO KOMISIJE
EVROPSKEMU PARLAMENTU**

v skladu z drugim pododstavkom člena 251 (2) Pogodbe ES

o

skupnem stališču, ki ga je Svet sprejel za namen sprejetja Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o minimalnih zahtevah za varnost in zdravje v zvezi z izpostavljenostjo delavcev fizikalnim dejavnikom (optično sevanje) (19. posamezna direktiva v smislu člena 16(1) Direktive 89/391/EGS)

1. OZADJE

Predlog (dokument COM (1992) 560 končno – 1992/0449 (COD)), posredovan Evropskemu parlamentu* in Svetu dne:

8. 2. 1993 (UL C 77, 18. 3. 1993)

* v času, ko je bil predlog podan, zadeva še ni bila v postopku soodločanja

Mnenje Ekonomsko-socialnega odbora z dne :

30. 6. 1993 (UL C 249, 13. 9. 1993).

Mnenje Odbora regij z dne*:

* v pismu z dne 13. januarja 2000 je bilo navedeno, da ne bo podal mnenja.

Mnenje Parlamenta (prvo branje) z dne:

20. 4. 1994 (UL C 128, 9. 5. 1994), potrjeno dne 16. 9. 1999 (UL C 54, 25. 2. 2000).

Spremenjeni predlog, posredovan Svetu dne:

8. 7. 1994 (UL C 230, 19. 8. 1994).

Datum soglasnega uradnega sprejetja skupnega stališča Sveta:

18.4.2005

2. CILJ PREDLOGA KOMISIJE

Izvirni predlog temelji na členu 118a Pogodbe (zdaj člen 137) in ima obliko posamezne direktive v smislu člena 16(1) Okvirne direktive 89/391/EGS.

Namen predloga je varovanje zdravja in varnosti delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti fizikalnim dejavnikom. Predlog zajema štiri fizikalne dejavnike:

hrup (tveganje za sluh), vibracije (tveganje za dlan, roko in celo telo), elektromagnetna polja in optično sevanje (tveganje za zdravje zaradi inducirane toka v telesu, elektrošokov, opeklin in absorpcije toplotne energije).

Določbe, ki zadevajo vibracije, elektromagnetna polja in optično sevanje so bile nove, medtem ko so bile določbe v zvezi s hrupom, že vključene v Direktivo Sveta 86/188/EGS.

Svet je sklenil, da se bo osredotočil na vsak fizikalni dejavnik posebej in bo najprej obravnaval vibracije.

Komisija in vse delegacije so se strinjale s tem pristopom, ki obravnava vsak del predloga Komisije posebej, hkrati pa ne zapostavlja ostalih delov, ki so bili na dnevnem redu Sveta predvideni za kasnejšo obravnavo.

Evropski parlament in Svet sta sprejela tri direktive, ki zajemajo prve tri fizikalne dejavnike, tj. vibracije (Direktiva 2002/44/ES), hrup (Direktiva 2003/10/ES) in elektromagnetna polja (Direktiva 2004/40/ES). Ta predlog zadeva četrti, zadnji del splošnega pristopa, ki ga je sprejel Svet, da namreč izda ločene posamezne direktive za vsak fizikalni dejavnik¹.

3. PRIPOMBE GLEDE SKUPNEGA STALIŠČA

3.1. Splošno

Zaradi razdelitve predloga se skupno stališče ukvarja samo s posebnimi minimalnimi zahtevami za varovanje delavcev pred tveganji za zdravje in varnost, ki so ali bi lahko bili posledica izpostavljenosti optičnemu sevanju.

Skupno stališče sprejema različne pristope v zvezi z izpostavljenostjo umetnim virom in naravnim virom. V primeru izpostavljenosti umetnim virom skupno stališče določa mejne vrednosti izpostavljenosti (ELV), ki izhajajo neposredno iz učinkov na zdravje in bioloških razlogov. Skladnost s temi mejnimi vrednostmi bo zagotavljala varovanje delavcev, izpostavljenih optičnemu sevanju, pred vsemi znanimi škodljivimi učinki na njihovo zdravje. Te vrednosti so določene zelo previdno in temeljijo predvsem na smernicah in priporočilih ICNIRP-a² za omejevanje izpostavljenosti neionizirajočemu sevanju. Te znanstveno osnovane smernice so oblikovane, da bi se preprečili akutni in dolgoročni učinki za oči in kožo, do katerih lahko pride pri visoki stopnji izpostavljenosti. S smernicami ICNIRP-a predpisani ELV-ji ustrezajo tistim ELV-jem, ki so jih razvili drugi neodvisni znanstveni svetovalni organi. Zaradi previdnega značaja priporočenih ELV-jev pri izpostavljenosti optičnemu sevanju se skupno stališče vzdrži uvedbe nižjih opozorilnih vrednosti, kakor v primeru izpostavljenosti elektromagnetnim poljem (Direktiva 2004/40/ES).

Ker se uporaba ELV-jev ne šteje kot primerna pri izpostavljenosti naravnim virom optičnega sevanja, na primer izpostavljenosti sončnemu sevanju ali naravnim ognjem, skupno stališče poudarja pomembnost informiranja in usposabljanja

¹ Glej izjavo v zapisniku Sveta z dne 25. junija 2001.

² Mednarodna komisija za zaščito pred neionizirajočim sevanjem.

delavcev, predhodne ocene tveganj in posledičnih izhajajočih preventivnih ukrepov, z namenom odprave ali zmanjšanja učinkov zaradi izpostavljenosti naravnim virom.

Skupno stališče opredeljuje preventivne ukrepe za zmanjšanje tveganj, ki so jim delavci izpostavljeni. Ti preventivni ukrepi temeljijo predvsem na obveznosti delodajalca, da določi in oceni različna tveganja zaradi izpostavljenosti optičnemu sevanju med opravljanjem dela. Eden poglobitvenih elementov v skupnem stališču je torej ocena ravni optičnega sevanja, ki so mu delavci izpostavljeni, zaradi česar je v nekaterih primerih potrebno opraviti meritve in/ali izračune. V tem smislu skupno stališče vključuje navodila za metodologijo, s pomočjo katere se ocenijo ravni izpostavljenosti: če so na voljo standardi in priporočila IEC-a, CEI-ja ali CEN-a³, jih je treba upoštevati, sicer pa slediti znanstveno osnovanim nacionalnim in mednarodnim smernicam. Poleg tega lahko, da bi se izognili nepotrebnim obremenitvam podjetij, ocena upošteva podatke, predložene s strani proizvajalcev opreme, ki povzroča optično sevanje, če je to zajeto v ustrezni direktivi Skupnosti.

Na podlagi ocene tveganja in če izpeljano ocenjevanje dokazuje, da mejne vrednosti izpostavljenosti niso presežene in varnost ni ogrožena, se od delodajalca zahteva, da izdela in izvede akcijski načrt tehničnih in/ali organizacijskih ukrepov za preprečevanje prekomerne izpostavljenosti.

Skupno stališče vključuje podrobne določbe o informiranju in usposabljanju delavcev, izpostavljenih tveganjem zaradi optičnega sevanja. Določa tudi „ustrezen zdravstveni nadzor“ delavcev, ki trpijo zaradi škodljivih učinkov na zdravje ali varnost.

V celoti gledano je skupno stališče Sveta v skladu s predlogom Komisije, kljub temu da je njegova sestava zaradi razdelitve predloga drugačna in kljub spremembam, uvedenim zaradi tehničnega napredka in novih znanstvenih dognanj na tem področju od sprejetja predloga Komisije leta 1994.

3.2. Spremembe Evropskega parlamenta v prvem branju

Spremembe Evropskega parlamenta glede optičnega sevanja, sprejete v prvem branju, so označene s številkami 1, 4–21, 25, 27 in 34–36.

Spremembe 1, 5, 9, 14 in 16 so bile sprejete v celoti v členu 5 skupnega stališča in tudi v spremenjenem predlogu.

Sprememba 13 je bila v drugačni formulaciji sprejeta v celoti v členu 5 skupnega stališča.

Sprememba 4 je bila sprejeta delno v členu 2(e) skupnega stališča in v celoti v spremenjenem predlogu. Komisija sprejema spremembo, ki je glede na novo sestavo besedila in nov preventivni pristop zaradi tehničnega napredka od leta 1994 ustrežnejša.

Spremembi 10 in 17 sta bili smiselno sprejeti v členu 4(4) skupnega stališča.

³ IEC: Mednarodna elektrotehnična komisija.
CEI: Mednarodna komisija za osvetlitev.
CEN: Evropski odbor za standardizacijo.

Sprememba 12 je bila smiselno sprejeta v členu 5(1) skupnega stališča in v celoti v spremenjenem predlogu. Skupno stališče zdaj zadeva odpravo tveganj ali znižanje na minimum. To je za Komisijo sprejemljivo, saj je s tem zagotovljena višja raven zaščite v skladu z Direktivo 89/391/EGS.

Sprememba 15 o zdravstvenem nadzoru, ki je bila vključena v spremenjeni predlog, ni bila vključena v skupno stališče, kar je v nasprotju s prvotnimi željami Komisije. Čeprav bi bila Komisija raje v celoti vključila to spremembo v skupno stališče, je sprejela njeno izključitev, da bi olajšala dosego celovitega kompromisa.

Sprememba 25, ki ni bila vključena v spremenjeni predlog, je bila v celoti vključena v skupno stališče v členu 12.

Spremembe 6, 7, 8, 11, 18, 19, 20, 21, 27 in 34–36 niso bile vključene v skupno stališče, bile pa so vključene v spremenjeni predlog. Komisija sprejema nevklučitev teh sprememb, ki glede na novo sestavo besedila in nov preventivni pristop zaradi tehničnega napredka od leta 1994 niso ustrezne. Poleg tega:

- so spremembe 18, 19 in 20 odvečne, ker skupno stališče ne vključuje nobenih posebnih določb za odstopanja ali izjeme;
- je Komisija glede spremembe 21 sprejela stališče Sveta, da bi v skladu s splošno določbo iz člena 11 ocenila pomoč odbora Komisiji kot zadostno.

Glavne razlike med skupnim stališčem in spremenjenim predlogom Komisije zadevajo:

- novo sestavo, ker je optično sevanje obravnavano v posebni direktivi;
- prestrukturiranje in novo določitev mejnih vrednosti izpostavljenosti, vključno z izbrisom opozorilnih vrednosti in praga izpostavljenosti. To je bilo potrebno zaradi uskladitve določbe direktive z najnovejšimi tehničnimi dosežki in znanstvenimi dognanji na tem področju;
- tabele in določbe v prilogah, ki strogo sledijo priporočilom ICNIRP-a. V maloštevilnih primerih, kjer ICNIRP ni vseboval merljivih priporočil, in sicer v primeru posebnih situacij s koherentnim optičnim sevanjem (laserji), so se upoštevala priporočila IEC-ja. Treba je pripomniti, da je malo področij zdravja in varnosti pri delu, kjer obstaja tako razširjeno soglasje med nacionalnimi in mednarodnimi zdravstvenimi svetovalnimi organi glede dopustnih ravni izpostavljenosti;
- sklicevanje na merila, priporočila in znanstveno osnovane smernice za ocenjevanje, merjenje in izračun ravni izpostavljenosti umetnim virom optičnega sevanja, ki naj se izdelajo v smislu ocene tveganja;
- izbris zahteve za razglasitev nekaterih dejavnosti kot posebej tveganih za pristojni organ.

Glede zdravstvenega nadzora je Komisija kot kompromis sprejela člen 8 skupnega stališča, čeprav preventivni vidik zdravstvenega nadzora ni izrecno naveden in

delavci nimajo pravice do posebnega zdravstvenega pregleda v primeru prekomerne izpostavljenosti.

4. UGOTOVITVE/SPLOŠNE OPOMBE

Komisija meni, da je skupno stališče v skladu s temeljnimi cilji njenega izvirnega spremenjenega predloga. Meni tudi, da skupno stališče v predlaganih spremembah upošteva tehnični napredek in najnovejša znanstvena dognanja na področju tveganj zaradi izpostavljenosti optičnemu sevanju ter večino zahtev Evropskega parlamenta.

Komisija v celoti podpira skupno stališče.

5. IZJAVA KOMISIJE

Med zaključnimi razpravami pred sprejetjem je Svet podal naslednjo izjavo o razvoju praktičnih smernic:

„Svet poziva Komisijo, da razvije, po posvetu s Svetovalnim odborom za zdravje in varnost pri delu, praktične smernice, da bi se olajšalo izvajanje določb te direktive, zlasti členov 4 in 5 ter prilog.“

Odgovor Komisije na izjavo Sveta iz zapisnika:

„Komisija je seznanjena z zahtevo Sveta in ji bo posvetila potrebno pozornost. Komisija si hkrati pridržuje pravico do odgovora v skladu s pravili Pogodbe, ob upoštevanju predvsem pravice do pobude ter razpoložljivih finančnih in človeških virov.“